

DoKostola.sk
Informácie o bohoslužbách, kostoloch a farnostiach Katolíckej cirkvi

Dnes je 6.6.2014, piatok, Svatého Norberta, biskupa (ľubovoľná spomienka)

Úvod O serveri Bohoslužby v zahraničí Napíšte nám Kontakt
Aplikácia pre Android

Zadajte mesto/obec a deň, kedy chcete íst DoKostola.sk

Názov mesta/obce: 6.6.2014 všetky jazyky Hľadať bohoslužbu
bohoslužby / spovede

rýchla volba najčastejšie hľadaných miest a dní							
Ban. Bystrica	Bratislava	Košice	Nitra	Prešov	Trenčín	Trnava	Žilina
Ešte dnes	Ešte dnes	Ešte dnes	Ešte dnes	Ešte dnes	Ešte dnes	Ešte dnes	Ešte dnes
Zajtra	Zajtra	Zajtra	Zajtra	Zajtra	Zajtra	Zajtra	Zajtra
Nedea	Nedea	Nedea	Nedea	Nedea	Nedea	Nedea	Nedea

Počet bohoslužieb, ktoré sa práve teraz slúžia na Slovensku

Radi by sme Vám dali do pozornosti stránku WWW.DOKOSTOLA.SK. Na tejto stránke nájdete informácie o kostoloch, farnostiach, bohoslužbách a spovedaniah katolíckej cirkvi. V databáze sú kostoly v krajských a okresných mestách a vo veľkom počte menších miest a dedín. Takisto aj sv. omše v kostoloch obcí v najznámejších turistických oblastiach, v blízkosti termálnych kúpalísk a aquaparkov. Okrem toho môžete nájsť aj zoznam webových stránok s bohoslužbami v zahraničí.

Pomôžete nám dostavat' DOM NÁŠHO SPOLOČENSTVA? ĎAKUJEME!

Názov účtu: Rímskokatolícka Cirkev Farnosť Červeník, č.ú.: 20297905/6500

IBAN: SK21 6500 0000 0000 2029 7905

Každé číslo vždy bude obsahovať prílohu LISTY RODIČOM, ktorú si môžete vložiť do zakladača.

WWW.CERVENIK.FARA.SK Kontakt: 0905 947 655 E-mail: kyskam@gmail.com

MANOČE
MARIÁNSKE NOVINY ČERVENÍK
Číslo 34 VI. ročník 08.06.2014

OBSAH

- SLOVO NA ÚVOD
- AKTUALITY
- Z VÁŠHO PERA
- PRÍBEH
- PLESY A NAŠA FARNOSŤ
- 7 PÔSTNYCH KROKOV
- MAX KAŠPARÚ
- OCHRANKA NIELEN V KOSTOLE
- VOLÍM, VOLÍŠ, VOLÍME
- LITURGIA A VŠEDNÝ DEŇ
- PARTNERSTVO
- OSOBNOSŤ CIRKVI
- MŇAM, MŇAM
- PRACOVNÁ MORÁLKA
- PRE DETI
- VTIPY
- SUDOKU
- DUCHOVNÁ OBNOVA
- PÔSTNY RÉBUS

VTIPY

- Zhovárajú sa dve duše v raji: „Aká bola posledná veta, ktorú si počul na zemi?“ „Bol to hlas mojej ženy.“ „A čo hovorila?“ „Ked' ma na chvíľu pustíš za volant, budeš úplný anjel.“
- Príde kura do elektroobchodu, a hovorí: „Chcem si kúpiť televízor.“ „Aký?“ pýta sa predavač. „To je jedno, hlavne nech zrní.“
- **Vtipné extrémy:**
  - najväčšia horúčava: ked' skočíš do mora a more zasyčí,
  - najväčšia zima: ked' sa Eskimákoví v zákrute zlomí pes,
  - vrchol slušnosti: ked' vodič v električke uvoľní miesto starence.
- Čo je na svete najspravidlivejšie rozdelené?
- Rozum. Každý si myslí, že ho má dosť.
- **Viete, v akej dobe žijeme? V elektrickej. Do práce chodíme s odporom, v zamestnaní sedíme v napäti, ked' sa dotkneme vedenia, kopne nás.**
- Babička na smrteľnej posteli hovorí svojej vnučke: „Odkazujem ti svoju farmu, všetky hospodárskej zvieratá, stroje a hotovosť 1.562.237 \$.“ „A kde je tá farma, babi?“ pýta sa vnučka. Babička odpovedá posledným výdyhom: „Na facebooku.“
- **Manžel kričí na manželku: "Prosím ťa, podaj mi tie golfové ponožky." "Aké? Ved' ty žiadne nemáš." "Ale áno. Tie s tými osemnástimi dierami."**

ZÁBAVNÉ OKIENKO MANOČE

S U D O K U

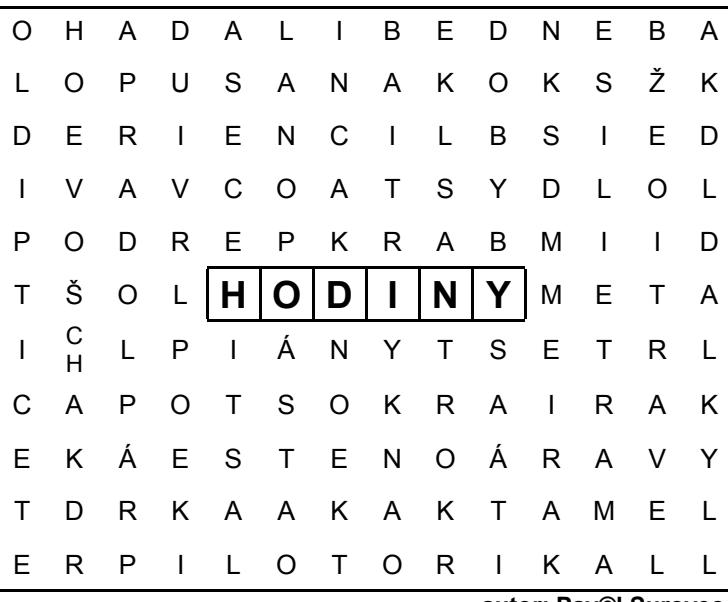
			5		7		2
6				8			
	5				6		
		8					
	6						9
			2		8	3	
3	2			7	9	4	
4	9				7	8	

ZÁBAVNÉ OKIENKO MANOČE

Mriežku treba vyplniť tak, aby každý štvorec 3x3 obsahoval čísla od 1 po 9. Čísla sa nemôžu opakovať. Na riešenie nie sú potrebné žiadne matematické vzorce ani výpočty, stačí len logicky uvažovať.

OSEM SMEROVKA

- Pán farár, včera som našiel hodinky, hovorí miništrant.
- Dúfam, že si si ich nenechal?!
- Nie, (TAJNIČKA – 13 písmen)

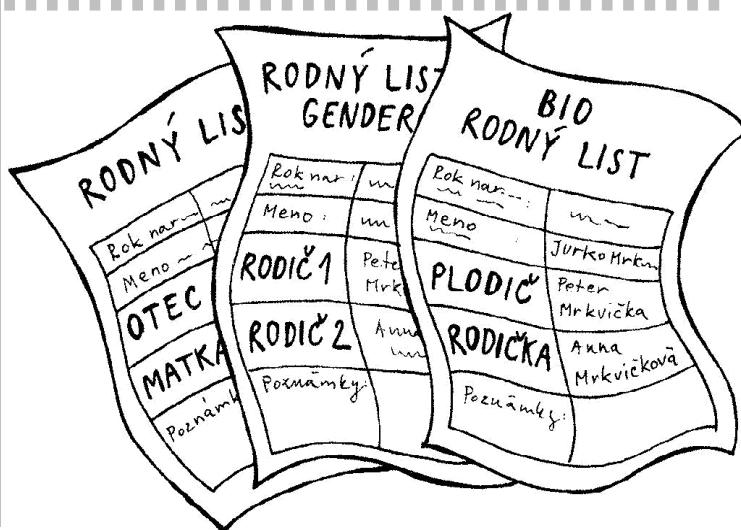
VÝSKRTÁVANIE DO ŠTVORCA:

BESIEDKA, BILANCIA, BYDLISKO, BYSTRINY, HLODAVCE, HODNOSTI, KAMARÁTI, KARAMELY, KONEKTOR, KRASLICA, LIETADLO, NÁSTENKY, PLOŠTICA, PRAVIDLO, PREDLOHA, PRETEKÁR, PRIEASA, STOPÁRKA, SYMETRIA.

VÝSKRTÁVANIE DO 8 SMEROV:

BEDNE, MATKA, PILOT, PODREP, SKOKAN, TESTY, TRAVEL.

EURÓPA
SA
"VYVÍJA"
?

✓ POTERY

Dakujeme brigádnikom, ktorí neprestávajú pomáhať na stavbe FPC. V týždni pred Kvtnou nedelou sa urobili potery a pokročilo sa v zateplovaní stavby.

✓ TRADIČNÉ A VEĽKONOČNÉ

05. 04. sa uskutočnili tradičné Veľkonočné trhy. Tento raz nám vyšlo počasie a prvýkrát „akcia“ mohla byť vonku. Priestor okolo verešvárskej Zvonice sa zaplnil predajnými stánkami, ktoré ponúkali rozličný tovar z „výrobní“ našich farníkov.

✓ ČISTÍK SVIATKOM

Je chvályhodné, že sa Ratkovčania a Červeníčania v hojnom počte zúčastnili predveľkonočnej sv. spovede, ktorá bola v Ratkovciach 02. apríla, kde vysluhuovali sviatosť zmierenia dp. Ján Bašo, Tibor Sloboda a brat Matej. V Červeniku bola spoľačná sv. spoved 04.apríla. Veriacich obslúžili dp. Ján Bašo, Tibor Sloboda, Anton Guibal, Jozef Holko, Jozef Gábriš, Patrik Bacigál a domáci kňaz- brat Matej. Brat Matej podákoval v nedeleňských oznamoch za poskytnuté osvieženie, ktoré kňazov čakalo počas spovedných prestávok v sakristii a ktoré veriaci nezistne pripravili. Rovnako podákoval aj Ružencovému spoločenstvu, ktoré prispelo 35,-€ na pohostenie pre dôstojných páнов.

✓ KAROTKA

Združenie Karotka na začiatku Veľkého týždňa zorganizovalo predveľkonočné upratovanie cintorína a okolia kostola. Ďakujeme.

✓ TROJDNIE

Na Zelený štvrtok (17. 04.) o 09,30 slúžil

arcibiskup Mons. Ján Orosch spolu s kňazmi v Katedrále sv. omšu, pri ktorej posvätil sv. oleje, ktoré sa používajú pri vysluhovaní sviatostí. Pri večernej sv. omši, ktorá bola v Ratkovciach o 16,00 a v Červeniku o 19,00, sme si pripomenuli ustanovenie Eucharistie. Počas sv. omše brat Matej umyl nohy 12 mužom rôzneho veku a spoločenského postavenia.

V piatok (18. 04.) bol Veľký piatok. V tento deň je v cirkvi prísný pôst. Znamená to, že všetci, od 14-tého roku do konca života, sa majú zdržať mäsitého pokrmu tiež, že všetci plnoletí (od 18-tého roku až do začatia 60-tého roku života) sa okrem dodržania mäsitého pôstu môžu iba raz do sýta najest. Brat Matej pripomenal, aby sa rodičia snažili aj maloletých, ktorí ešte nie sú viazaní dodržiavaním pôstu, vychovávať k pravému zmyslu pokánia.

V piatok bola krížová cesta o 12,00. Obrady v Červeníku sa uskutočnili o 15,00 (v Ratkovciach o 17,30). Po obradoch bola v Červeníku vystavená sviatosť v Božom hrobe až do 21,00. Pri tejto príležitosti miňstranti „držali“ čestnú strážnu službu.

Na Bielu sobotu (19. 04.) bola v Červeníku v Božom hrobe vystavená Eucharistia k poklone od 08,00 až do 18,30. Tak isto miňstranti „držali“ čestnú strážnu službu. Večerné obrady boli v Ratkovciach o 16,00 a v Červeníku o 19,00.

✓ RADUJ SA

Veľká noc je najväčší sviatok nášho výkupenia. Oslavujeme zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Veľkonočnou nedeleou začína veľkonočné liturgické obdobie, ktoré trvá päťdesiat dní. Počas celého tohto obdobia sa namiesto modlitby „Anjel Pána“, modlievame modlitbu „Raduj sa nebies Kráľovná“.

✓ ČERVENÍCKO-LEOPOLDOVSKÉ MODLITBOVÉ STRETNUTIE

V nedeľu Božieho milosrdenstva- 27. 04. - o 18,00 bolo v našom kostole pravidelné spoločné červenícko-leopoldovské modlitbové stretnutie v prítomnosti relikví svätého Jána Pavla II.

✓ „MÁJOVKY“

Každý deň v mariánskom mesiaci máj sme sa modlievali tradičné loretánske litánie.

✓ DVA V JEDNOM

V nedeľu (04. 05.) o 15,30 bolo v našom kostole Veľkonočný program. Bolo to akéosi „dvoj“ vystúpenie. Spolu so svojim programom vystú-

pili deti z Materskej škôlky a tiež mladí zo ZUŠ. Množstvo zúčastnených poslucháčov odmeňovalo účinkujúcich úprimným dlhým potleskom.

✓ ZAMERANÍ NA REFERENDUM

Po Veľkej noci sme začínali podpisovať petíciu na vypísanie referenda o ochrane prirodzenej rodiny.

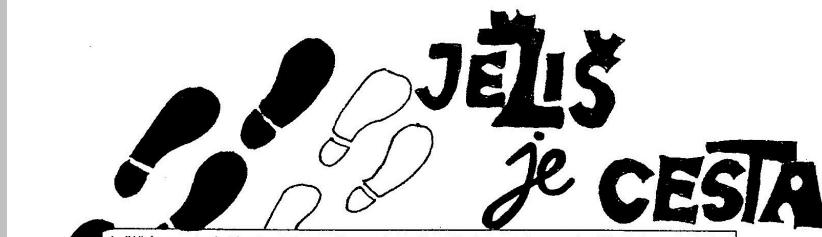
✓ PÚŤ

Konečne prišiel čas našej púte. V pondelok (05. 05.) sme v skorých raných hodinách odchádzali do Poľska. Brata Mateja počas neprítomnosti v nevyhnutných prípadoch (zaopatrovanie a pohreb) zastupoval leopoldovský pán farár Dr. Patrik Bacigál (kontakt: 0905419395). Vďaka Pánu Bohu- počnúc počasím až po vzájomné vzťahy- všetko dopadlo nad očakávanie dobre. Úprimne dákujeme všetkým, ktorí nás počas nášho putovania sprevádzali modlitbou.

✓ BURZA

V nedeľu 11. 05. o 16,30 bola dlho avizovaná Burza ošatenia. Uskutočnila sa v

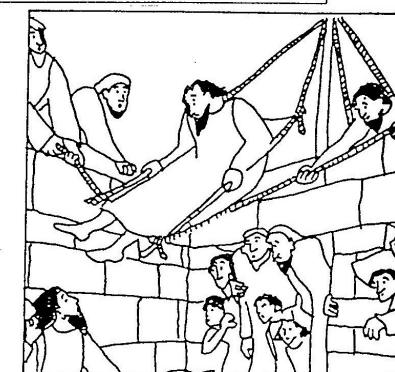
PRE DETI

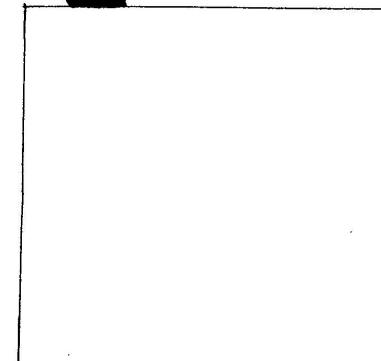
Ježiš je cesta k životu. Ujo maliar nakresil príbeh o uzdravení. Obrázky a náписy k nim, sa mi ale pomiešali. Pomôžeš mi ich správne zostaviť? K jednému textu mi dokonca chýba obrázok. Nakresli ho ty! /voľne prerozprávané podľa Mk 2,-12/

Pretože Ježiš videl úžasnú dôveru jeho priateľov, povedal ochrnutému: "Vezmi si svoje lôžko a choď domov!" Ten muž hneď vstal a šiel domov.

"Čo je ľažie? Povedať niekomu: Odpúšťajú sa ti hriechy! alebo povedať ochrnutému: Vezmi si svoje lôžko a choď domov?" pýtal sa Ježiš.

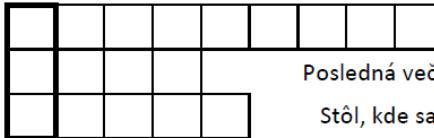

Otvorili strechu a spustili ho pred Ježiša. Ježiš mu povedal: "Odpúšťajú sa ti hriechy." Všetci užasli a hovorili: "Iba Boh môže odpúšťať hriechy!"

Jeden ochrnutý túžil po tom, aby ho Ježiš uzdravil. Ale k Ježišovi prišlo veľa ľudí. Preto ho jeho priatelia vyniesli na strechu domu, kde bol Ježiš.

Všade, kám cez prázdniny pôjdete, nezabudnite, že Pán Ježiš je stále s vami a vás chráni. Lebo on povedal:

2.

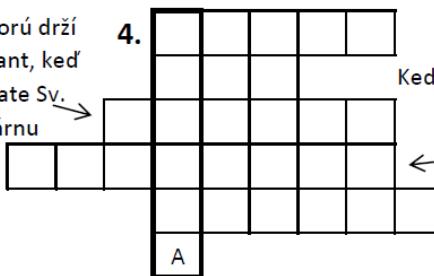
Miestnosť spojená s kostolom

Posledná večera - prvá sv. ...

Stôl, kde sa premení chlieb a víno

Vec, ktorú drží
ministrant, keď
prijímate Sv.
oltárnu

4.

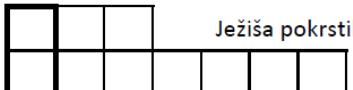
Peter a ...

Ked zomreli synovia s Noemom, ostala iba ...

dedina, v ktorej
vychádzajú MaNoče

zlý anjel

1.

Ježiša pokrstil ...

postava v Starom zákone

6.

Pán Ježiš za
nás položil ...

Sv. Metod a

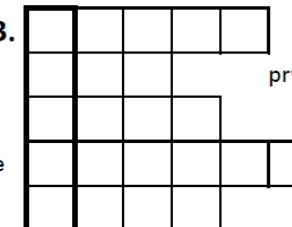
prvá žena

Šalamúnovi prišla kráľovná zo ...

prvý človek

rieka v Mezopotámskej nížine

3.

JEDINÝ SKUTOK LÁSKY K BOHU V ČASE SUCHO-PÁDNOSTI MÁ VÄČŠIU HODNOTU AKO MNOHO SKUTKOV V ČASE NADŠENIA A ÚTECHY.

SV. FRANTIŠEK SALESKÝ

Reštauráciu Miháliková (v bowlingovej časti). V priebehu niekoľkých hodín sa burzy zúčastnilo množstvo ľudí. Pre veľký záujem sa v Burze pokračovalo aj v nasledujúci pondelok dopoludnia. Vďaka všetkým, ktorí sa do tejto akcie zapojili.

bohoslužieb zúčastnil a počúval detské výpovede, mohol žasnúť nad úprimnosťou a čistotou detského uvažovania.

✓ NOC KOSTOLOV

Už tretí rok za sebou sa v našej farnosti uskutočnila NOC KOSTOLOV. Kedže máme Rok Bolestnej Panny Márie, odzrkadlilo sa to aj v téme našej NOCI. Tá bola: Mária v umení. Program začal brat Matej o 18,00 priblížením a meditáciou nad obrazmi súčasnej modernej nemeckej maliarky „Mária očami Agethen Relindis“. Po nich nasledovala prezentácia Eviny Ješkovej „Reč ikony“, ktorá bola zaklúčená spevom akatistu (zo záznamu). O 21,00 začal koncert významného slovenského kontrabasového tria „BASS BAND“. Počas neho účinkujúci umelci držali poslucháčov priam vo vytŕžení. Ďalším bodom programu bolo „Keď muž

✓ ROK SEDEMBOLESTNEJ

Pri príležitosti Roka Sedembolestnej Panny Márie pozýval trnavský arcibiskup Mons. Ján Orosch veriacich Trnavskej arcidiecézy na túr do Národnej baziliky Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne. Túr sa uskutočnila v sobotu 17. mája 2014. Program začal dopoludnia o 09,30 modlitbou ruženca, po nej nasledovala svätá omša (hlavný celebrant Mons. Ján Orosch) s modlitbou zverenia prítomných pod ochranu Sedembolestnej Panny Márie. Popoludňajší program pokračoval duchovo-hudobným pásmom až do 16.00 hodiny.

✓ ĎAKUJEME

Napriek tomu, že stavíame FPC a potrebujeme každé €, sme v nedeľu Dobrého pastiera poslali prostredníctvom ABÚ 140,-€ na podporu seminaristov. Naoko to nie je veľa, ale v našich možnostiach je to veľká obeta. Za každý milodar Pán Boh zaplatí.

✓ PRVÉ

Posledný týždeň pred prvým sväтыm prijímaním sa brat Matej každý deň počas sv. omše stretával s pravoprijímajúcimi a prihováral sa im. Každý, kto sa týchto

martinhesko.sk

chváli". Pán Marek Novotný naplnil celý kostol spevom a modlitbami. Pôsobilo to na nás prítomných ako vzácný duchovný kúpeľ... Naše duše boli premyté Božím slovom. Na záver atmosféra vyvrcholila svätou omšou. Ďakujeme, že ste sa mnohí zúčastnili tohto programu.

✓ ZODPOVEDNOSŤ

24. mája sa uskutočnili voľby do Európskeho parlamentu. Na výzvu sv. otca Františka, ktorú adresoval veriacim celej Európy „odpovedali“ i mnohí naši veriaci. Vyzadili tým snahu ovplyvniť hodnotový systém v Európe.

✓ ZBIERKA

Počas zbierky na stavbu FPC sa vyzbiera- lo 2.040,- €. Za každý milodar úprimná vďačka. Ďalšia pravidelná zbierka na stavbu FPC bude 22. 06.

✓ PRVÉ SV. PRIJÍMANIE

25. mája nastal pre pätnásť detí, ich rodičov a príbuzných deň „D“. Ranná nedeleňa obloha bola predzvestou krásneho dňa. Čisto, vokusne a v jednoduchých bielych rovnošatách oblečené deti napäto čakali

pri soche Zmŕtvychvstalého Krista na začiatok slávnosti svojho prvého sv. prijímania. Hrajúca dy- chovka dodávala dôstojný ráz sprievodu, ktorý sa uberal do vyzdobeného chrámu. Pani katechétka- Mgr. Ditka Hrašková- svojimi komentárm a hrou na gitare počas celej slávnosti udržovala detskú pozornosť

v bdelosti... Brat Matej podákoval rodičom prvoprijímajúcich detí, že im umožnili, aby na ceste viery urobili ďalší krok. Vyzval ich, aby i nadalej vytvárali pre ne silné, vierou a láskou preniknuté rodinné zázemie.

✓ OPÄŤ O KÚSOK

02. 06. bola opäť brigáda. Začalo sa s výkopovými prácami, ktoré boli nevyhnutné k tomto, aby sa mohol objekt oplo- tiť, vytvoriť základ pod terasu a vstup do garáže. Brigáda začala o 08,30. Brat Matej podákoval zúčastneným za ochotu.

✓ FESTIVAL LUMEN

Počas víkendu 06.-07. júna v Trnave sa stretli mladí z celého Slovenska na 22. ročníku Festivalu Lumen. Programu sa zúčastnili i niektorí z našej farnosti.

**BOŽIA LÁSKA SA LÍŠI OD
ĽUDSKÉJ MIMO INÉHO
AJ JEDNÝM PÍSMENOM.
ĽUDIA ČASTO MILUJÚ
AŽ. BOH MILUJE UŽ.**

MAX KAŠPARÚ

LETNÉ ZELENINOVÉ ŠALÁTY

Čakajú nás horúce letné dni. Iste z nás každý pozná pocit, že sa nám nejaký nič nechce zložito pripravovať. Máme tu pre Vás tipy na osviežujúce letné zeleninové šaláty. Okrem toho sú veľmi zdravé, chutné a plné energie, ktorú vám dodajú.

UHORKOVOPAPRIKOVÝ

POTREBUJEME: šalátovú uhorku, 2 papriky (kvôli farebnému efektu môže byť jedna žltá, jedna červená), 4 rajčiny, 2 mladé jarné cibuľky, petržlenová vŕňať, 150 g nízkotučného tvarohu, olivový olej, citrónová šťava, morská sol'.

POSTUP: Zeleninu umyte, očistite a nakrájajte na kúsky. Z olivového oleja, citrónovej šťavy a morskej soli urobíte marinádu, ktorou polejete zeleninu. Na záver pridáme kúsky tvarohu a premiešame so všetkými ingredienciami. Ozdobíme petržlenovou vŕňaťou.

CHERRY ĽADOVÝ ŠALÁT

POTREBUJEME: 1 ľadový šalát, 6 cherry rajčín, 1 šalátová uhorka, 1 žltá paprika, 150 g mozzarella, olivový olej.

POSTUP: Zeleninu umyjeme. Šalát natrhajte na kúsky, cherry rajčiny prekrojte na polovicu, uhorku nakrájajte na kocky. Pridáme mozzarellu nakrájanú na kocky a zalejete lyžicou olivového oleja a posolíte morskou soľou. Môžete pridať bylinky.

STREDOMORSKÝ ŠALÁT

POTREBUJEME: 200 g šalátovej uhorky, 200 g rajčín, 200 g papriky, 100 g jarnej cibuľky, 2 strúčiky cesnaku, šťava z citróny, lyžica medu, olivový olej, morská soľ.

POSTUP: Umytú zeleninu pokrájajte na malé kúsky. Ku pokrájanej zelenine v miske pridáme lyžicu olivového oleja, lyžicu medu, morskú soľ, prelisovaný cesnak a šťavu z citróna. Dobre premiešame a môžeme podávať.

ZELENINOVÝ ŠALÁT S MÄTOU

POTREBUJEME: balkánsky syr, čerstvá mäta, cherry paradajky, kukurica z konzervy, šalátové uhorky, olivový olej, sušená bazalka.

POSTUP: Nakrájané paradajky, uhorky, balkánsky syr a kukuricu z konzervy dáme do misky. Pridáme nakrájané lístky čerstvej mäty. Ja som dávala niektoré celé, niektoré som nakrájala. Lístky pridáme podľa chuti, ja som ich tam dala celkom dosť. Pridáme čajovú lyžičku olivového oleja a dochutíme sušenou bazalkou. K šalátu môžete pridať nejaké pečivo, ja som zvolila celozrnný chlieb. Veľmi jednoduchý a vďačný recept, mix chutí je fakt super.

Z týchto vecí sa až tri vzťahujú na jazyk, a teda na slová a dve priamo na klamstvo: falosný - lžívý jazyk, falosný svedok a ten, kto rozsieva zvady medzi bratmi. Ak človek nezastaví klamstvo včas, táto choroba jazyka môže byť pre neho osudnou.

CHOROBA UNÁHLENOSTI V REČI—jazyk je často rýchlejší ako mozog. Doplatil na to aj Mojžiš. Boh ho poveril, aby šiel pred ľudom Izraela a prehovoril k skale, ktorá vydá vodu. Mojžiš bol už však unavený a nahnevaný na Izraelitov a povedal im: „Počujte, vy buriči! Budem vám môcť viesť vodu z tejto skaly?“ (Nm 20,10). Potom namiesto toho, aby k skale

ne povedal oňom jeho priateľ. Sokrates vidiac hnev v očiach prichádzajúceho, spýtal sa ho či to, čo mu chce povedať, preosial cez tri sitá:

1. Sito pravdy – „Je to - čo chceš povedať - pravda?“ – Návštevník odvetil, že si to neoveroval, len to počul.

2. Sito dobra – „Je to - čo chceš povedať - dobré?“ – Návštevník odvetil, že práve naopak, je to zlé.

3. Sito potreby – „Je to - čo chceš povedať - potrebné?“ – Návštevník odvetil, že potrebné to nie je. Sokrates mu teda riekoł: „*Ked' to nie je ani pravdivé, ani dobré, ani potrebné, tak to ani nehovor a nezaťažuj tým seba ani mňa.*“

Skúsme čo najčastejšie preosievať svoje slová cez tri sitá a naše slová znova nadobudnú svoju hodnotu, svoje krytie Bohom.

Manželská prísaha bude zase slovom platným do smrti a nielen formulkou zo scenára nevyhnutného pre krásne fotky a

prehovoril, udrel ju. Pre tento skutok neposlušnosť, vyjadrený v unáhlených slovách, stratił výsadu vstúpiť do zaslúbenej zeme spolu s ľudom Izraela. Unáhlené slová stojia nás - ľudí - mnoho výsad a požehnaní.

Jeden z príbehov o gréckom filozofovi Sokratovi hovorí o tom, ako za ním prišiel rozčulený človek, aby mu žaloval, čo údaj-

veľkú slávlosť, slub priateľovi bude záväzkom, ktorý sa musí splniť, tzv. zaručené informácie budú bez overenia nešíriteľné, to, čo je povedané za chrbotom, bude môcť byť povedané aj do očí...

Uvedomujeme si, kolko zla by zmizlo z ľudského spoločenstva? Tak prečo to neskúsiť?!

-net-

AK ĽUDIA PRÍJMU BOHA DO VLASTNÉHO SRDCA, STÁVAJÚ SA JEHO SPOLUPRACOVNÍKMI. AK HO NEPRIJMÚ, AJ TO JE ODPOVEď BOHA.

MATKA TEREZA

BOH TAK CHCE

Výsledkom ľudského poznávania sú mnohé objavy, vynálezy a podľa mňa ešte to, čo ľudia samostatne vymysleli- teda ľudské výmysly. Už zo slov objav či vynález je zrejmé, že objaviť alebo nájsť možno iba to, čo existuje. Objav- najvyšší stupeň ľudského poznania- súvisí s poznaním nových javov a zákonitostí. Vynález súvisí s technickou aplikáciou prírodných zákonov. Štúdiom tzv. mikrosveta sa zaoberá fyzika elementárnych častí (element – pralátka, prvok), fyzika tuhých látok... Je to strašne zložitá veda. Rovnako zložitá je kozmológia – veda o vesmíre a kozmogónia – veda o pôvode a vývoji vesmíru. Tieto odbory sa zaoberajú štúdiom tzv. makrosveta. Dopoliaľ si nikto neutrúfol tvrdí, že štruktúra mikrosveta a makrosveta je dielom obyčajnej náhody, a že na svete panuje chaos. Práve naopak, všetko sa tu deje podľa všeobecne platných zákonov.

Ľudských výmyslov je o niečo menej. Uvediem príklad. Veľmi dávno starí feníčania ku každému ľudskému zvuku priradili určitý znak. Kombináciou znakov v príslušnom poradí sa dali vytvoriť všetky možné ľudské zvuky a napísať všetko čo ľudia medzi sebou rozprávali. Neskôr starí Gréci pridali k 22 znakom ešte 5 znakov pre samohlásky a tak vznikla alfabetu, ktorá nahradila zložité druhy obrázkových či klinových písem, ktoré ovládali len veľmi učení ľudia. Písanie a čítanie sa ľahko mohol naučiť takmer každý človek. Pochopiteľne tým, že niekoľko niečo objaví, vynájde alebo napíše, preberá nutne za svoje objavy, vynálezy a zato čo napiše aj zodpovednosť.

Pretože tak, ako objavy, vynálezy aj písané texty možno zneužiť. Prípadov zneužitia je naozaj veľa.

Vesmír, náš svet, príroda a nakoniec inteligentný človek, to je naozaj unikátna a dokonalé stvoriteľské dielo. Žiaľ nemám toľko priestoru, aby som mohol opísť aspoň to málo čo viem o tomto stvoriteľskom diele Božom. Uvediem pre zaujímavosť len niečo o človeku.

Nie každý z nás vie aké vzrušujúce, ale zároveň aj všedné je počatie a narodenie dieťaťa. Mužská pohlavná bunka sa v budúcej mamičke spojí v jedno s jej važečnou bunkou. Nastane množenie buniek delením. Vzniknú dve, potom štyri, potom osem... V dospelom veku človeka vznikne až 60 biliónov buniek (bilión to je 10^{12} alebo milión miliónov). V tomto počte sú zahrnuté presné počty buniek pri stavbe kostí, ľudských svalov, nervov, pečene, očné, kožné... Ľudský organizmus je dokonale organizovaná chemická, stavebná a neviem ešte aká fabrika. Podľa akej dokumentácie sa stavba ľudského tela deje? Čo pôsobí na bunky, aby sa začali deliť v presných počtoch na príslušné časti tela? Čo dáva podnety na delenie, na ukončenie delenia pre hotové orgány?

Niektoré z tajomstiev rozmnožovania buniek človek už objavil. Mnohé nepoznáme. Ako vedia tie bunky, aby sa zoskupovali do osobitných orgánov tela, aby sa vytvorili nohy, prsty, nos, zuby, pečeň...? Budovanie tela nastáva v presne stanovenom poradí a časovom pláne. Čo a ako sa kontroluje ten časový plán? A naviac, rastúci zárodotok je v matkinom tele „cudzím“ telesom, pretože jeho genetické usporiadanie je odlišné od tela matky. Za normálnych okolností telo odmieta cudzie tkani. Napríklad transplantovanú kožu, či

nejaké ľudské orgány. A telo matky ho 280 dní živí či to matka chce alebo nechce. Zárodok sa v matkinom tele rýchlo vyvíja. Do štyroch týždňov od počatia má mozog, nervový a obehový systém. V piatom týždni sa začínajú tvoriť prsty na rukách a nohách. V siedmom týždni sa tvoria svaly, oči, ušká, nos a ústa. V deviatom týždni sa tvorí kostra, už to nie je zárodok, ale plod. V šiestom mesiaci je väčšina orgánov úplných. Dieťa má otvorené nosné dierky, čoskoro otvorí očká, bude počuť. V lone matky sa dokonca môže zlaknúť silnejších zvukov. V štyridsiatom týždni sa začína pôrod. Až do pôrodu sa o dieťa staral matkin organizmus. Dodával mu kyslík, stravu, ochranu, odstraňovali sa odpadové látky. Dieťa po narodení to musí robiť samo a to rýchlo. Inak by zomrelo.

A teraz sa na celý proces vývinu až po narodenie pozérame z technického hľadiska. Jedná sa vlastne o tisícročia opakovanú hromadnú sériovú výrobu a to ešte v miliardových produkciach.

Veľa našich občanov, hlavne žien kedysi pracovalo v Tesle Piešťany. Určite si pamäťajú ako náročná bola technológia výroby elektronických súčiastok. Prešli sme tam od výroby jednotlivých diód a tranzistorov až po výrobu integrovaných obvodov (čipov). Boli sme schopní vyrábať čipy pamäti o rozmeroch napr. 3x4 mm. Na takto malej ploche bolo umiestnených a pospájaných takmer milión tranzistorov a diód.

ĽUDSKÝ ORGANIZMUS JE DOKONALE ORGANIZOVANÁ CHEMICKÁ, STAVEBNÁ A NEVIEM EŠTE AKÁ FABRIKA.

Ale technológia výroby bola veľmi komplikovaná. Výroba bola umiestnená v tzv. čistých priestoroch. Tam sa udržiaval špeciálne filtrovaný vzduch, pri definovanej teplote a vlhkosti. Najväčším znečisťovateľom výrobného prostredia bol človek aj napriek tomu, že musel mať na sebe skafander. Pri výrobe sa museli používať špeciálne technologické zariadenia, špeciálne veľmi čisté chemikálie. Musel sa dodržiavať presný výrobný postup podľa technologickej predpisov. Výrobná dokumentácia

obsahovala stovky strán textu. Technologickej operácie robili špecialisti vyškolení v cudzine. Boli sme šťastní, keď sa zo stovky kusov po meraní našli 3,4 kusy dobrých pamäti. Ak toto všetko porovnáme s výjom človeka, tak aj

najzložitejšia výroba čipov pre dnešnú elektroniku je voči vzniku človeka len ako najprimitívnejšia hračka pre malé dieťa.

Hovorí sa, že priemerný človek využíva iba 10% svojich schopností. Využívame iba nepatrú časť svojich telesných a duševných zdrojov. Už v základnej škole nás učili, že človek je neopakovateľný jedinec. A naozaj možno povedať, že od stvorenia sveta sa neobjavil nikto kto by bol rovnaký ako ty. A ani za celé budúce stáročia sa nikto taký istý neobjaví. Genetická veda a matematika nám hovorí, že to čo je človek je do veľkej miery výsledkom kombinácie 24 chromozómov otca a 24 chromozómov matky. Týchto 48 chromozómov obsahuje všetko čo si zdedi. V každom

TRESTUHODNÁ DEVALVÁCIA SLOVA

Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh. "Tento veta začína Evanjelium podľa Jána a o kúsok ďalej pokračuje: „A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. „Slovo tu má najvyššiu hodnotu, väčšiu ako čokoľvek iné, je totiž „kryté“ Bohom a stotožnené s Ježišom Kristom. Vďaka slovu sa dorozumievame, odovzdávame si informácie, skúsenosti, učíme sa, čítame, vyjadrujeme city či pocity, jednoducho napredujeme. A to tak vďaka slovu hovorenému z očí do očí, ale aj hovorenému cez telefón či skype alebo písanému vo forme listu SMS správy, e-mailu, či zdieľanému cez facebook.

No prostredníctvom slova je možné aj dezinformovať, klamať, podvádať, osočovať, ohovárať, obviňovať, spôsobovať utrpenie, škodiť sebe, ale najmä škodiť iným.

Slová sú všade okolo nás, až má človek dojem, že už len slová –prázne a bez hodnoty. Čo sme to s týmto pojmom urobili my – ľudia? Zo slov plnohodnotných sa stávajú slová prázne, aké sú zdevalvované pozostatky tej hodnoty, ktorú slovo malo, ktorá by mu mala patriť aj dnes. Naše slová akoby boli „falšované“, akoby už stratili „krytie“ Bohom, akoby ochoreli.

Alžbeta a Anton Pariľákovci v jednom zo svojich článkov identifikovali tzv. špecifické choroby jazyka, ktoré sa rozšírili v dnešnom svete. Podľa nich sú nimi:

CHORoba PRÍLIŠNÉHO ROZPRÁVIA – choroba slov tak veľmi rozšírená, že

ju už prijíname ako normálnu. Ale Kniha prísloví vystríha: „*Tam, kde je veľa reči, nechýba hriech, a preto ten, kto drží svoje pery na uzde, je rozumný.*“

ZAMYSLENIE NAD JAZYKOM

CHORoba ZLÝCH A NEDBANLIVÝCH SLOV – Ježiš podľa ev. Matúša v kázni na hore pripomína: „*Ale nech je vaša reč: Áno - áno, nie - nie. Čo je navyše, je od Zlého.*“ Áno, hovoríme veľa a rýchlo, až tak veľa a rýchlo, že nestačíme vybrať len dobré a rozumné slová a v snahe vyplniť „trápne pauzy“, prekrývame zvukom prázdnych slov schopnosť započúvať sa do múdrosti uvedomelého ticha.

CHORoba OHOVÁRANIA – taká nákažlivá, že jej podlieha čoraz viac rozprávajúcich. Každý, kto podlieha tomuto pokušeniu, by si mal uvedomiť, komu tým slúži. Kto ohovára, šíri, ale aj prijíma tzv. „overené správy“, robí diablu prácu, ktorá dokáže otráviť mnoho medziľudských vzťahov.

CHORoba KLAMSTVA – v Knihe prísloví sa hovorí aj o veciach, ktoré Pán nenávidí: „*Šestoro vecí nenávidí Pán a sedmoro je preň ohavnosťou: Pyšné oči, jazyk falosný a ruky, ktoré prelievajú krv nevinnú, srdce, ktoré snuje zlé zámery, nohy, čo bežkom utekajú za zlom, kto hovorí lož ako svedok falosný a ten, kto medzi bratmi zvady rozsieva.*“

všetkým, čo sa sv. otca týka nás úplne vzala a prenesla sa na nás. Z domu, kde sa sv. otec narodil za spevu loretánskych litánií z blízkej baziliky (čo je napísané v matrike pri jeho mene) a kde prežil svoje detstvo urobili Poliaci múzeum a radostne ho všetkým ukazujú. Wadovičania postavili ku cti sv. otca krásny nový kostol, za ktorým je nádherné vysadená záhrada so zátišiami a sochami svätých, Panny Márie a Pána Ježiša, kded sa dá utiahnuť a pomodiť sa. Potom nasledovala cesta do kláštora Bernardínov. Je

to starobylý kláštorný komplex zrekonštrúovaný aj pre potreby pútnikov, s ubytovaním a stravovaním. Súčasťou komplexu je nádherná bazilika a krížová cesta v lese, na ktorú sme sa vybrali v štvrtý deň ráno. Bola to obeta, námaha aj radosť, že sme to zvládli. Potom už nasledovala cesta na posledné miesto našej púte - do mariánskeho centra v Ludžmieri. Pri sv. omši sme dako-

vali za 4 krásne prežité dni a poprosili za šťastnú cestu domov. Počas púte nás sprevádzala p. Gazdová. Obdivovali sme jej vedomosti, o každej pamiatke, o každom mieste, kde sme sa zastavili vedela pútavo rozprávať. A ešte jeden postreh, čo ma zaujalo. Na hrade Wawel sme videli malé, asi 6 ročné deti s p. učiteľkou. Boli na výlete. Od útleho veku sa učia láske k vlasti a

hrdosti na svoju minulosť. Iný školský výlet asi 12 až 13 ročných detí sme videli v bazilike Božieho milosrdenstva v Lagievnikoch. Správali sa ticho, úctivo, modlili sa. Veľmi to na mňa zapôsobilo. Kiež by som videla školské výlety aj na našich pútnických mestach.

-Žigová-

chromozóme môže byť od 10 do 100 génov, pričom môže zmena jediného génu v niektorých prípadoch zmeniť celý život jedinca. Pravdepodobnosť, že by sa tvojim rodičom narodilo ďalšie, presne také dieťa ako ty je jedna ku 300 000 miliardám. Teda aj keby ste mali 300 000 miliárd súrodencov, ešte stále by sa mohli od seba odlišovať. Skutočne sme úžasne stvorení.

A teraz si predstavte vážení čitatelia ten náramne zložitý vývoj (technicky – výroba) človeka v tele matky. Sú prípady, že matka fajčí, pije, žije v nevhodnom prostredí, nevhodne sa stravuje..., to všetko má vplyv na vývoj dieťaťa. Podobne to platí aj o otcovi. Toto všetko ovplyvňuje zdravie dieťaťa.

Môžu vznikať rôzne choroby, deformácie... Podľa zákona o príčinnosti, tie rôzne choroby, deformácie môžu byť dôsledky nevhodnej činnosti matky a otca. Dnes predsa nikto nevraví, že žltáčka je trestom božím, vie sa, že je to choroba špinavých rúk. Umývaj si ruky, nedostaneš žltáčku. Preto ak máme starosti a nevieme čo s tým, neobviňujme Boha, že dopustí na nás ťažkosti. Odporúčam Vám túto modlitbu: „Bože daj mi vyrovnanosť, aby som dokázal prijať veci, ktoré nemôžem zmeniť, daj mi odvahu, aby som mohol zmeniť veci, ktoré zmeniť môžem a prosím daj mi múdrost, aby som ich od seba rozoznal.“

-J. Vančo-

V OSVIENČIME ČAS NIČ NEZAHOJIL

Slnčné lúče sa len pomaly predierajú pomedzi oblaky. Nohy plné sily a myseľ plná očakávania. Vchádzam pod bránu s nápisom ARBEIT MACHT FREI. Zakloním hlavu. Skoro sivá, zatiahnutá obloha neveští na najbližšie hodiny nič dobré a ja nemám dáždnik!

Takí sme my ľudia dnešnej doby. Vadí nám dážď, keď vstupujeme do priestoru, kde sa udiali krivdy, ktoré bežný človek nemá šancu pochopiť.

Rozhliadнем sa. Poznám to tu....?! Jedna z najsilnejších kníh, ktoré som čítala sa volá „Utiekol som z Osvienčimu“. Napísal ju topoľčiansky rodák Rudolf Vrba. Veľmi živo opísal každodenné utrpenie, vstávanie a neústostný boj. Pri čítaní knihy akoby som zdvihla pokrievku a konečne uvidela, čo sa v tom obrovskom kotly naozaj dialo. A tak prežívam jeho príbeh opäť. Tu, na mieste činu. Spomienky na kapitoly z knihy sa mi vynárajú jedna po druhej. Počujem stony, kašeľ a vidím plné baraky zúfalých, polomŕtvyh mumií. Po tele sa mi šíri čudný pocit. Ťažko sa mi dýcha, v žalúdku mám kŕč. Telo zareagovalo skôr ako myseľ. V Osvienčime čas nič nezahojil. Hrôzostrašné miesta dýchajú, pulzujú, načahujú za vami vyziaabnuté ruky. Na nástenke sú fotografie väzňov, dívajú sa do objektívu. Už zbavení vlasov a navlečení v prúzkovanom odevе. Všetci majú v pohľade strach, zde-

senie a hrôzostrašnú predtuchu. Rýchlo odvrátim pohľad. Nechcem sa vpíjať do ich očí.

Stojím pred obrovským sklom. Za ním sú na jednej kope kufre, vlasy, hrebene, bábiky. Pristúpim bližšie. Obrúčky, medailóny, spony. Po tvári mi steče prvá slza.

Každá haraburda má svoj príbeh. Biela topánka so zlomeným opätkom. Dotrhaný plyšový macík. Napravo odo mňa stoja ostatní ľudia a dívame sa na židovský vrkoč s červenou mašľou.

KAM SA MÁME POZERAŤ?

Vstupujem do haly, kde zabíjal známy Cyklón B. Vládne tu hrobové, ťažké ticho. Také ťaživé, že sa tu nedá dýchať. Návštevníci smrkajú do vreckoviek a odvracajú pohľady. Mnohí postávajú vonku, vyhýbajú sa očnému kontaktu, pohľadom hľadajú únik.

Asi tri týždne trvá, kým sa v človeku zlomí duch. „Kam sa máme pozerať?“ plakali v noci natlačení vedľa seba. Hviezdy nebolo vidieť, kvôli reflektorom, ktoré osvecovali tábor. Denná obloha bola skrytá pod kúdolmi sladkastého dymu, ktoré sa valili z komínov na krematóriu. Kam oko dovidelo samé drôty a strážne veže. Na zemi ležali nahé mŕtve telá, nad ktorými poletoval sneh a nehlučne dopadal na krvavé mláky. „Niet sa kam pozerať,“ šepkali v zúfalstve.

Po troch týždňoch v zverských podmienkach sa človek stane apatickým. Nezamýšľa sa nad spravodlivosťou, ani osudem svojich blízkych. Chce jest, nič viac. Alebo mu prasknú nervy a rozuteká sa k drôtom, lebo vie, že skôr ako sa ich dotkne, bude po

zásahu guľkou, mŕtvy. Viera sa stratila. Slovo Boh sa v Auschwitz-Birkenau neodvážil vyslovíť nikto. Mrznú, omdlievajú, ležia a chrčia jeden vedľa druhého. Po troch týždňoch je človek ľahostajný voči mašinérii, ktorá sa okolo neho rozbehla. Predtým sa nadýchol a vydýchol, aby sa uistil, že je nažive. Ale po troch týždňoch už nie. V klietke, v ktorej je tesno jednoducho stratil prehľad o tom, či ešte žije, či je v očistci alebo už po smrti. Brat kántri brata. Keď hádže mŕtve telo mladšieho súrodencu na vlečku, v hlave sa mu úplne zatmie. Nezáleží na tom, či sa sused v posteli pomocił alebo vychladol. Všetci to po troch týždňoch vzdajú.

PSIA POVINNOSŤ

Postupne sa trúsim späť do autobusu. Vzdaľujeme sa od miesta, v ktorom stále počúť kvílenie a nárek. Nechám kolovať napolitánky. Vráťa sa mi nedotknuté. Keď absolvujeme dlhé cesty, tak po autobuse cirkulujú koláčiky a všeljaké dobroty. Teraz sa každý díva do okna alebo má hlavu opretú o sedadlo, oči privreté. Mám pocit, že napriek dusivej atmosféri sme zomknutejší ako kedykoľvek predtým. Som presvedčená, že je povinnosťou každého z nás tento výlet absolvovať. Aby sme boli vdáční za vlastnú posteľ a rannú kávu.

-Terezka-

NAŠA PÚŤ DO POĽSKA

Keď sme sa vlni v autobuse lúčili po skončení púte do Ríma, povedali sme si, že o rok možno dovidenia pri ďalšej púti... Preto sme sa potešili, keď brat Matej ohlásil konanie a termín púte do Poľska. Štyri dni s bohatým programom. Čas rýchlo utekal a termín sa blížil. Posledná noc pred odchodom bola krátka, lebo ráno sme odchádzali skoro, o 4. hodine. Ešte trocha v autobuse pospať a potom už môžeme začať prežívať bratské spoločenstvo, ktoré má rovnaký cieľ. Posilniť sa vo viere, obohatiť dušu poznaním, nadchnúť sa krásou, naučiť sa spolu nažívať v láske a porozumení. A to sa nám aj podarilo. Po návštive koncentračného tábora, ktorý bol v programe ako prvý a vytvola v nás zhrozenie a súcit s väznenými, prežívali sme už len radostné chvíle, keď aj počasie nám už začalo priať.

Ubytovanie v pútnickom dome v La-

ako môžeme plniť poslanie, ktoré nám dal? Mojou túžbou a zároveň poslaním je svedčiť slovom a piesňami o tom, že Boh pozýva každého k oveľa kvalitnejšiemu a plnohodnotnejšiemu vzťahu s Ním. Kde môžeme bytostne zažívať Jeho lásku, silu Jeho požehnania, moc Jeho Sväteho Ducha. Všetko toto je pre nás od počiatku pripravené. Žiaľ, len malé percento kresťanov pustí Boha takýmto spôsobom do svojho života a dá mu nad svojim životom vládu.

KEDY A AKO VZNIKLA PRVOTNÁ MYŠLENIA VYDAŤ ALBUM?

To si už úprimne ani nepamätam. Vyšiel v roku 2002 a volal sa Liek pre tento svet. V roku 2004 a 2006 vyšli ďalšie dva s názvom Na krídlach chvály 1 a 2. Všetky som nahrával v štúdiu u Riša Čanakyho. Tieto CDčka vnímam ako možnosť podeliť sa s druhými o to, čo k Bohu cítim a čím pre mňa je. Zaujímavé sú niektoré ohlasy na ne. Raz mi jedna žena povedala, že bola jej podmienka v pôrodnici rodiť počas prehrávania môjho CD J. Mám radosť, keď mi ľudia píšu alebo hovoria ako ich moje piesne posúvajú bližšie k Bohu, povzbudia alebo len tak vedú k chvále. Prekvapili ma aj maily z Kanady a Jakutska, odkiaľ mi napísali Slováci, ktorí tam žijú, ako ich moje piesne povzbudzujú a ako tými slovami chvália Boha. Veľmi som z toho povzbudený a ja sám.

MOHOL BY SI NÁM TIE ALBUMY PREDSTAVIŤ O ČOM SÚ A KDE SI ICH MÔŽEME ZAKÚPIŤ?

Mám taký pocit, že prvé dve sú už vy predané. Posledné CD Na krídlach chvály 2 ešte stále mám, ale už len doma. V prípade, že by mal o ne niekto záujem, viem vám ich poslať do farnosti.

„NA KRÍDLACH CHVÁLY“ MÁS AŽ DVA

ALBUMY PREČO TAKÝTO NÁZOV?

Chvála dáva nášmu duchu krídla. Môžeme sa priblížiť (vzletiť) k Bohu. Je to len o tom, či chceme. Túžim, aby ľudia zažili vo svojich životoch viac Božej prítomnosti, aby sa mu viac vedeli otvoriť. A chváliť Boha piesňami je jeden z overených spôsobov ako sa priblížiť.

ČO BY SI PORADIL MLADÝM ĽUĐOM, PREČO BY MALI NAVŠTEVOVAŤ CHVÁLY?

Pre mladých je tento spôsob modlitby veľmi blízky. Otázka podľa mňa nie je prečo by mali chvály navštěvovať, ale či chcú spoznať Boha. Je to skôr otázka túžby. Ak má človek hlad po Bohu, hľadá spôsoby ako Ho spoznať a ako sa k Nemu priblížiť. Najújasnejšia vec však je to, že toto isté robí Boh. Túž po nás, po tom, aby sme Ho milovali a aby sme sa s ním stretávali. Aj On hľadá spôsoby ako zaujať naše srdce, aby počulo Jeho volanie. Boh v Biblii hovorí, že klope na naše srdce a čaká, kedy mu otvoríme. Veľmi ma teší, keď vidím na našich pravidelných chváloch v Trnave kde chodí okolo 200 ľudí, mladých aj starých v jednote chváliť Boha a vzájomne si žehnať. Je to taký malý kúsok neba na Zemi.

NA ZÁVER, AKO SA TI PÁČILO V NAŠEJ FARNOSTI, V NAŠOM KOSTOLÍKU?

Bol to pre mňa veľmi príjemný a požehnaný čas. Boh vám požehnal do farnosti skvelého knaza, ktorý opravdivo miluje Boha. To je základ pre požehnanie. Potešilo ma, že hoci Noc kostolov nie je povinná akcia, bolo v kostole pomerne dosť ľudí. A vnímal som aj to, že túžia ísť ešte ďalej v spoznávaní nášho nekonečného Boha. Prajem ľuďom vo vašej farnosti, aby Boh v ich srdciach stále viac roznechoval oheň svojho Ducha a aby ste túžili vždy ísť za Ním a slúžiť Jemu a blížnym v láske.

-Terezka-

PROCESIA

Vedľa dlhých pútnických ciest, púti, existujú kratšie procesie a aj posledný úsek cesty niektorých púti sa často sám stáva procesiou. Ľudia sa pritom zhromaždia na jednom mieste, aby potom spoločne a usporiadane došli na už blízke miesto, do cieľa sa už neponáhľajú, ani nevlečú, ale spoločne uvoľnene kráčajú. Slávnostné sprievody sa konali už v kultúre a kulte antiky. Pred tolerančným ediktom cisára Konštantína sa procesie kresťanov mohli konať len ako pohrebné sprievody. V Jeruzaleme sa stalo skoro zvykom na Kvetnú nedeľu, pred Ježišovým utrpením,

napodobňovať a slávnostne prežívať jeho vstup do mesta. Tu má základ dnes všade konaná procesia na Kvetnú nedeľu. Pohan-ský pôvod naproti tomu majú prosebné procesie, ako sú procesie do poľa s modlitbou a kajúcimi úkonmi za vyprosenie Božieho požehnania pre zem. Tretím koreňom kresťanských procesií bola obyčaj slávnostne prenášať telá mučeníkov z cintorínov do mestských kostolov a potom si toto preniesenie každoročne pripomínať procesiou.

„Procesiou všetkých katolíckych procesií“ stal sa nakoniec sprievod so sviatostným telom Kristovým, pod spôsobom chleba, na sviatok Božieho tela. Všetky staršie procesiové tradície integrovali sa do tejto procesie - spevy, zástavy, litániové modlitby a udeľované požehnania. Kríž sa nesie na čele: Ježiš kráča ako prvý cestou Cirkvi. Vo svojom zmŕtvychvstaní už nás predišiel do cieľa a rovnako ešte vždy je s nami na ceste. On je cesta, pokrm na ceste a aj jej cieľ.

Zvlášť dojímavé sú večerné procesie so svetlom svieci na veľkých mariánskych pútnických miestach ako v Lurdoch a Einsiedelne.

Základný element procesie prevzala pomerne skoro aj nedeleňa liturgia: v podobe vstupu kléru alebo aj celej prítomnej veriacej obce na začiatku do chrámu, alebo ako žehnajúci prechod chrámom či ako procesia s obetnými darmi k oltáru.

Procesie vo forme malého sprievodu s knihou evanjelia a procesie veľkého sprievodu s obetnými darmi chleba a vína, cez prostrednú, kráľovskú bránu ikonostasovej steny do oltárneho priestoru, ktorá zaháľuje oltár, také procesie majú svoje miesto aj v „božskej liturgii“, v eucharistickej slávnosti východnej cirkvi.

„Pod s nami na našej ceste,“ spieva sa v novej piesni o Kristovi, ktorú v roku 1983 pri večernom stretnutí s pápežom na viedenskom štadióne spievalo desaťisíce mladých ľudí. Cirkev sa vždy tak modlila a spievala. Jej procesie sú stelesnením tejto prosby.

-Egon Kapellari-

O KOMUNIKÁCII, HRANIČIACH, INTIMITE A ÚCTE

Za obdobie ôsmich spoločných rokov sme prešli veľmi veľkú cestu, ktorá sa týka hlavne spoznávania seba samých. Túžila som po mužovi, ktorý ma bude chápať, stáť pri mne a pomôže mi rozvíjať samu seba, realizovať sny a ja pomôžem zase jemu realizovať jeho sny. Avšak naša spoločná cesta je aj trnístá. Prešla mnohými búrkami, sklamiami, bolestami a myslím si, že sme ju museli prejsť. Jedna z vecí, ktorá sa mi ukázala ako veľmi dôležitá, prečo sme dodnes spolu a čo zachránilo náš vzťah, bolo, že sme sa naučili komunikovať.

Keď sme boli zamilovaní, mala som dojem, že môj partner robí všetko, aby sa mi zapáčil. Urobil zo mňa rozmažnané dievčatko a až veľká bolest, ktorú sme vo vzťahu prežili, mnohé búrky zvonku, ktoré náš vzťah chceli nabúrať, ho postupne začali očistovať a ja som začala dozrievať.

Uvedomila som si, že vzťah manželstva musí byť o zodpovednosťi. Sama si pripadám v mnohých veciach ako dieťa a v mnohých zase ako dospelý človek, ktorý prešiel už dlhú cestu. A práve strach z toho, že manželstvo prináša so sebou veľkú zodpovednosť, ma trochu brzdil.

V najväčších krízach, kedy som vedela, že ostávame spolu iba kvôli vernosti, keď sme k sebe nič necítili, som vnímala vo svojom manželovi Krista. Hovorila som si: ak ma tento človek miluje a je ochotný so mnou

zostať po tom všetkom, tak to musí byť láska, ktorú máme od Boha, pretože ľudská láska nie je schopná ísiť do takej krajnosti. Vtedy som cez lásku môjho muža prežila lásku Krista ku mne. Dnes chápem, že nie sme poslaní do vzťahu partnerského len preto, aby sme si v ňom užívali, ale že vzťah je obeta a bez nej nemôže byť zrelým vzťahom. A obeta znamená, že nielen prijem nejakú katastrofu, ale že budem vedieť prijímať sklamanie každodenne a nebudem si hneď hľadať iného partnera. Mnohí ľudia, ktorí sa odmietnu vyuňať, oženiť alebo mať deti, pretože to bolí, sú ľudia, ktorí nechcú zrieť. Môžem povedať, že hoci veľa z toho, čo som prežila v manželstve alebo vo vzťahu k dieťaťu, ma bolelo alebo ešte bolí, ma robí hlbším, citlivejším a vnímavejším človekom. A vzťah, ak je dobrý, nás zbavuje sebectva, ktorého máme vždy dosť.

Prvé roky nášho manželstva boli poznamenané mnohými problémami. Uvedomili sme si, že prvé zamilование pominulo a zrazu sme precitli. To, čo som na svojom drahom milovala prvý polrok, mi teraz strašne lezie na nervy a nevieme, čo s tým. A cesta, ako to meniť, bola ľažká práve preto, že môj manžel nevedel komunikovať. Pochádza z rodiny, ktorá nekomunikuje o problémoch. Veľa sa hovorí o tom, že muž sa uzavrie do svojho problému, do svojej

muzikálov, piesní či svedectiev. Vystupovali sme na rôznych námestiah, v divadle, kostoloch, aulách vysokých či stredných škôl a zopár krát sme sa boli podeliť o našu vieru aj vo väzniciach. Chodievali s nami aj skvelí kňazi ako Ferko a Ondrej Gabrišovci alebo páter Ginepro od františkánov. Posledných 13 rokov som v spoločenstve Kanaán v Trnave a 11 rokov bola naša služba organizovať 4 krát do roka evanjelizačno-chválový, asi 3 hodinový program s názvom Gospel večer. Bola to zmes slova a hudby pre Trnavčanov, ktorí túžili viac sponzorovať Boha. Posledný rok vnímam, že Boh nás volá viac do formácie kresťanov, ktorým nastačí vlažná viera. Začali sme pre nich robiť 9 týždňové semináre s názvom Život v Duchu. Tento seminár zostavil kňaz a misionár Ernest Sievers a z vlastných skúseností musíme potvrdiť, že mŕiovými krokmí posúva každého, kto sa ho zúčastní. Chodia naň nielen veriaci, ale aj kňazi, ktorí túžia po novej väšni k Bohu.

KAŽDÝ Z NÁS V CIRKVI NIEKDE PATRÍ, NIEČO ROBÍ PRE BOHA PRE SVOJICH BLÍZKYCH, PREČO SA VENUJEŠ PRÁVE CHVÁLAM, ČO V TOM VIDÍŠ?

Viem, že Boh mi dal do srdca túžbu hovoriť o Ňom a talent spievať a skladáť chválové piesne pre Neho a pre ľudí, ktorí túžia vyvyšovať Jeho meno. Je to ako sa píše v Biblia, v podobenstve o talentoch. Chcem byť tým, ktorý pre svojho Pána zúročí talenty, ktoré dostal a priviedie k Nemu čo najviac ľudí. Ale hlavne je to o tom, že kto raz zažije osobný, veľmi intímny dotyk Boha, ten má zrazu veľkú túžbu, aby to, čo zažil on, zažili aj ostatní. V Božom slove sa píše, že viera je z ohlasovania. Svedčiť o vzťahu s Ním a ohlasovať Ho, nie je len práca kňaza, ako si to niektorí kresťania mylnie vysvetľujú. My máme byť soľou zeme a svetlom sveta. My sme tí, ktorých chce Boh použiť presne v tom okolí, kde žijeme. Či je to v rodine alebo na pracovisku. Ale ak nemáme s Ním vzťah, ak Ho nepoznáme,

NA ÚVOD BY SOM SA
ŤA POPROSILA ABY SI SA
NÁM NAPÍSAL NIEČO O
SEBE, KTO SI ODKIALÍ SI, ČO
ROBÍŠ, ČOMU SA VENUJEŠ..

Mám 38 rokov a pochádzam z Nitry. Boh ma obrátil, keď som mal 18 rokov a od tej chvíle zažívam s ním osobný vzťah, ktorý sa stále prehľbuje. Po vysokej škole som zostal žiť v Trnave, kde som aj študoval a kde som sa aj oženil so svojou manželkou Ivkou. Máme spolu krásne 3 dievčenice, Zuzanku, Noemi a Natálku. Teraz žijeme v malej dedinke pri Trnave, v Bielom Kostole. Spolu s manželkou 13 rokov vedieme spoločenstvo Kanaán. V civilnom živote som trénerom manažérskych zručností a zároveň koučom manažmentu pre telekomunikačnú firmu v Bratislave.

SOM RADA, ŽE PO MOJOM OSLOVENÍ SI PRIJAL POZVANIE A OŽIVIL SI NAŠU NOC KOSTOLOV SVOJÍM SPEVOM, CHVÁLOU K NÁŠMU BOHU. ČO ŤA OSLOVILO, PREČO SI PRIJAL POZVANIE DO NAŠEJ FARNOSTI?

Už 16 rokov chodím v rámci Slovenska hrať chvály a rozprávať o vzťahu s Bohom. Kedysi som chodieval všade, kde ma pozvali, od veľkých festivalov až po malé stretky spoločenstiev v obyvačkách domov či bytov. Keďže to začalo byť časovo neúnosné aj vzhľadom na rozšírenie mojej rodiny, urobil som s Bohom dohodu, nech On rozhodne, kam mám ísť a kam nie. Odvtedy žijem vo viere, že každá akcia, na ktorú som pozvaný, je už schválená Bohom a že ma tam chce použiť. A tak to bolo aj s pozvaním z vašej farnosti. Vedel som, že Boh tu chce niečo nové začať v srdciach ľudí.

NA ÚVOD CHVÁL SI NÁM POVEDAL, ŽE SI SA OBRÁTIL, MÔŽEŠ NÁM O TOMTO MOMENTE ALEBO O TEJTO ČASCI TVOJHO ŽIVOTA POVEDAŤ VIAC?

Ako som už spomenul, stalo sa to, keď som mal 18 rokov. Bol som v tom čase na pár dní na doučovanie matematiky pred vysokou školou u môjho strýka a tety v Bratislave. V jeden večer, keď už všetci spali, pozeral som dokument s názvom Apokalypsa - film o druhom príchode Krista, o proroctvách a predpovediach z Biblie. Veľmi ma to zaujalo a vyvolalo v moyom vnútri skutočný hlad po duchovných záležitostach. Keď dokument skončil, cítil som, že ma Niečo alebo Nieko volá k rozhodnutiu, ako ďalej. Odpoveďou bol môj bytostný výkrik duše slovami: „Bože, ak existuješ, chcem Ťa spoznať. Nechcем svoj život prežiť bez Teba.“

V nasledujúcich týždňoch mi začal Boh dávať do cesty kresťanov, začal ma pozývať do rôznych spoločenstiev, večeradiel a postupne sa mi dával spoznávať. Krátko na to som vstúpil do evanjelizačno-divadelného spoločenstva Agape, s ktorým sme v priebehu nasledujúcich 4 rokov chodievali svedčiť o Bohu formou pantomími,

utility a nevyjde z nej a zase žena, keď má problém, začne oňom rozprávať. Možno to je ženský fenomén, ale myslím si, že je to aj otázka výchovy - ako sú slovenskí muži vychávaní v rodinách. Ako sú zvyknutí komunikovať so svojimi otcami i so svojimi matkami. Môj manžel nikdy dostatočne nevedel komunikovať so svojimi rodičmi. A tu si myslím, že je kameň úrazu. Nie je problém v tom, že muž nevie komunikovať za to, že je muž, ale že na to nie je zvyknutý. Ja keď som mala problém, vedela som pŕísť za ním a povedať: „Toto ma nahnevalo, prečo si to urobil?“ A keď som nedostala odpoveď, tak som vyvolala konflikt. Ja som z rodiny, kde sme zvyknutí na „italiansku“ domácnosť. U nás sa problémy vykričia, búrka prehrmí a máme sa všetci zase radi. Ja som sa však nevzdala, hovorím si, že ak nebudem o našich problémoch hovoriť a riešiť ich, tak nikam nedôjdeme. A musím povedať, že po šiestich rokoch manželstva je môj manžel namiesto toho, aby sa uzavrel, schopný pŕísť a povedať mi: „Vieš čo, toto ma na tebe hnevá, prečo sa takto správaš?“ a pod. Dnes je to komunikatívny človek, omnoho otvorennejší aj voči priateľom, aj voči ostatným.

HRANICE

Človek, ktorý dokáže hovoriť o svojich pocitoch, vníma intuitívne a tiež mi dáva hranice. Myslím si, že dobrý vzťah potrebuje hranice. Tak ako si ich musia uvedomovať deti voči rodičom, tak si hranice musia uvedomovať aj partneri voči sebe navzájom. Nikdy nesmieme kvôli láske k tomu druhému a zo strachu, že ho stratíme, stratíť pojmom hraníc. Ja viem, že isté veci môžem, ale keď ich prekročím, tomu druhému ublížim a naopak. Čiže hranice a komunikácia je základ vzťahov. Toto sa snažíme uplatňovať aj vo vzťahu k nášmu dieťaťu. Učíme ho hraniciam, ale hraniciam s láskou. Zásada, raz pokarhaj a dvakrát pochváľ, je veľmi dôleži-

tá, tak vo vzťahu k partnerovi, ako aj vo vzťahu k dieťaťu. Lásavá, ale rázna, jednoznačná a dôsledná výchova.

Iná vec, ktorú považujem za rovnako dôležitú vo vzťahu, je naučiť sa hovoriť jazykom, ktorému ten druhý rozumie. Gary Chapman vydal knihu Päť jazykov lásky, kde dosť jasne túto myšlienku zdôrazňuje. Darmo ľa milujem, ak neviem prejavit lásku tak, aby si to ty pochopil. Myslím, že na tom stroskotávajú mnohé vzťahy a nie iba partnerské, aj priateľské. Samozrejme vo vzťahu k priateľom alebo znáym to nie je až také závažné, ale ak ľudia vstupujú do blízkeho vzťahu a to myslím, že platí aj vo vzťahu k rodičom a o to viac vo vzťahu k partnerovi. Mali by sme sa naučiť srdcom vnímať toho druhého, čo potrebuje. Lebo keď potrebuje pohladenie a my mu varíme každý deň hutnú večeru a on pritom nevečeria, tak mesiac-dva bude s tým spokojný, ale po dvoch rokoch príde vyprázdnenie citovej nádrže a zrazu si povie: ale veď ty pre mňa nič nerobíš, ja potrebujem, aby si ma pohľadil a ty mi to nedávaš. Problémom je, že ľudia to vnímajú ako nevďačnosť. Zase tá komunikácia. Žena sa hanbí mužovi „otrieskávať“ o hlavu, že potrebuje kvetiny, darčeky, lebo si myslí, že muž by to mal automaticky vedieť. Ale muž to automaticky nevie. Sú muži, ktorí mali vzor u svojich otcov. Otec môjho manžela sa o všetko staral a tým pádom môj manžel to robí tiež. Pričítá kompletný obed, obriadí dieťa, pošle ma na kávu s kamarátkou a napriek tomu mám niekedy pocit, že nie som dosť milovaná. Keby som mu to nepovedala, tak nepríde na to, že ja jednoducho potrebujem, aby mi slovami povedal, aká som úžasná, že ma ľubí a dal mi nežnú pusu. Možno to dokonca predčí to, že je uprataný byt a navarená večera. Ja tiež robím isté veci, o ktorých si myslím, že sú dobré a napriek tomu jeho neuspokojujú. A tu by som chcela apelovať na jednu vec.

INTIMITA

Veľmi dôležitá - myslím si - je pre muža otázka intímneho života. Nie je to súčasť najdôležitejšie, ale mnohé problémy, ktoré muži vnímajú ako veľké problémy, sa pri peknom intímnom živote, ktorý je o dávaní a prijímaní, eliminujú. Ja to môžem povedať ako vlastnú životnú skúsenosť. Keď máme pekný a intenzívny intímny život, tak aj tie najťažšie veci, ktoré sú, či už v práci, problémy s bývaním, s deťmi, nadobúdajúce úplne inú tvár. Myslím, že muži takto sú a netreba to podceňovať. Žena potrebuje viac nežných objatí a muž možno niečo iné a netreba sa za to hanbiť a veľmi si vážim, keď mi to muž vie vyjadriť. Dá sa v tom nájsť niečo, čo je prínosom pre oboch. A tu by som zdôraznila, že je veľmi dôležité, aby dvaja boli v prvom rade priatelia a až potom partneri pre sexuálny vzťah. Má zmysel, keď dvaja nezačnú spolu sexuálne žiť hneď od začiatku vzťahu a v ideálnom prípade, keď naozaj vydržia a isté veci si udržia až do manželstva. Zdržanlivosť v sexuálnej oblasti pomáha ľuďom budovať si vnútorné priateľstvo. Muž zdržanlivosť potrebuje pestovať podľa môjho názoru z jedného dôvodu: veľakrát sme zamilovaní a máme pocit, že to tak bude naveky, ale príde tehotenstvo, kedy žena má problém v sexuálnej oblasti, príde obdobie dojčenia, príde jedno dieťa, druhé dieťa a pokiaľ sa muž nenaučil zdržanlivosti a ovládaniu v tejto oblasti predtým, má veľký problém. Má pocit, že je nemilovaný a že je na vedľajšej koľaji. Môže to spôsobiť mnohé krízy v manželstve. Veľa kríz prichádza práve počas prvých rokov detí, čo je veľká chyba. Budovať vzťah partnerský na vzťahu priateľov je veľmi dôležité.

Ďalším ohnivkom krízy bol fakt, že naša spoločnosť nie je celkom zvyknutá na pracujúce a zároveň vydaté ženy. Ja som po svadbe ešte doštudovávala - zlepšovala som si kvalifikáciu. Vypočula som si mnohé pripo-

mienky typu: ty si sa už vydala, budeš mať dieťa a rodinu a tu končí nás záujem o spoluprácu. A dvere, ktoré mi boli otvorené v súvislosti napríklad s doktorátom alebo s prácou, sa začali zatvárať. Pociťila som nevýhodu toho, že som sa vydala z lásky. Vari mi moje manželstvo rúca vonkajší život? Žena 21. storočia je postavená možno pred iné výzvy. Jej úlohou nie je pracovať na výkon a zastať úlohu muža. Žena, ktorá pestuje svoju

zraniteľnosť a rozvíja svoj citový život a aplikuje ho aj v práci, môže byť pre svoje pracovné prostredie veľkým prínosom práve preto, že doňho vnáša svoju dušu. Nemusí nútene žiť len v rodine, ak to tak necítí. Najmä pokiaľ má pocit, že má aj poslanie v spoločnosti.

ÚCŤA

Veľakrát sa hovorí, že žena má byť tá tičá, pokorná, mierna, láskavá a že muž je ten, kto je hlava a kňaz rodiny, ten, ktorý rozhoduje, ktorý sa prejavuje navonok. Žena by mala byť naozaj srdcom, dušou rodiny, ktorá vytvára zázemie, je tým anjelom, ktorý všetko oživuje a dáva domu iskru. Muž by mal byť ten, ktorý rodinu ochraňuje, stará sa o ňu, reprezentuje ju. Tu je veľmi dôležitá

úcta. Veľakrát sa stáva, že keď žena vidí, že muž mnohé veci nerobí dobre, prestane si ho vážiť a neprejavuje mu úctu. A to je chyba. Ja si veľmi uvedomujem, že prejavovať úctu manželovi, podporovať ho v tom, čo robí, aj keď nie som vždy úplne presvedčená o tom, že je to to najlepšie, je veľmi dôležité. Muž prirodzene potrebuje mať pocit, že má navrch. Nie preto, aby niekoho dirigoval, alebo aby niekomu vládol v negatívnom slova zmysle, ale pretože muž je lovec a ochrancu. Divoký muž, ktorý žil v staroveku alebo praveku, vedel užiť rodinu práve preto, že bol silný. Dnešní muži sú vo svojej podstate rovnakí, ale starajú sa o rodinu v inom slova zmysle. Musia ju užiť a zabezpečovať bežný chod rodiny. Preto je veľmi dôležité, aby žena bola krehkým elementom. Nie je problém, či žena zarobí viac alebo menej, ale je dôležité, aby prejavila mužovi úctu a potrebu sa o neho opriť. Ja viem, že jedna z vecí, prečo sme prekonali naše mnohé krízy a prečo je nás vzťah teraz silný, je, že môj manžel vie, že my ho potrebujeme, že je nenahraditeľný. Imidž ženy, ktorý sa dnes pestuje, žena schopná všetkého, samostatná zárobkovo, pracovne, nám v mnohom komplikuje život. Muži strácajú svoju tvár, nevedia, kým vlastne sú a načo tu vlastne sú. Mne sa to tiež neraz stalo vo vzťahu, že sa ma manžel spýtal: „A vlastne, načo ma máš?“ Pri tomto som si uvedomila, že muž dneška je veľmi zmätenej. Preto by som vždy chcela, aby môj manžel vedel, že si vážim jeho, jeho prácu, jeho starosť o rodinu. A je to jeden z jazykov lásky, keď muž cíti, že je potrebný a keby ho nebolo, chýbal by nám niečo veľmi zásadné. Učím aj syna, aby vedel, že tatkovi má prejavovať lásku, že je to jeho autorita. Dieťa potrebuje láskavú matku a prísneho otca, ktorý ho ľubí, ale ktorý mu dáva aj hranice. Ja si uvedomujem, že nás syn má rád svojho otca aj preto, že vie

byť prísný. Ja sa viem s ním viac pošaliť, ale keď ocko povie nie, pre syna je to nie. My ženy by sme mali byť múdre v tomto smere a viesť naše deti aj nás samé, aby sme boli v tomto podriadené svojim mužom. Sestra Veronika Jeruzalemská povedala na jednom stretnutí so snúbencami, že obraz tichej manželky, ktorá nič nepovie a patriarchálneho muža v zásade nie je ani možný. Pretože niekedy je muž tichý, pokojný a nevýbojný a má manželku, ktorá je veľmi energická, schopná a šikovná. To ale neznamená, že ženy tohto typu by sa mali zmeniť a mali zahodiť svoje dary od Pána, ale práve naopak. Mali by sa naučiť s tými darmi tak narábať, aby vedeli napriek všetkému svojmu mužovi prejaviť úctu. Ja si uvedomujem, že čím viac dokážem byť podriadená mužovi v tejto sfére - hoci mám svoje predstavy a vízie - dávam manželovi priestor, aby sa on rozhodol, aby on zaujal k veci stanovisko,

aby i on vychovával naše dieťa a vyjadroval sa ku všetkým veciam, aby som nerobila rozhodnutia bez neho. A potom on cíti a prežíva svoju úlohu manžela a otca, ochrancu, lovca, ktorý tu je, aby nás skryl do svojho náručia, aby sme boli u neho bezpečí.

-Ivetta Kralovičová-